
Проект на НАРЕДБА № 6 за компетентност на морските лица в Република България

Публикуван на: 25.01.2012

Проектът е публикуван в електронен вид за обществено обсъждане и е на разположение в Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията

Мотиви

При изработване на проекта на Наредба за компетентност на морските лица, работната група изцяло се е съобразила с изискванията, заложи в Международната конвенция за вахтената служба и нормите за подготовка и освидетелстване на моряците (STCW) на Международната морска организация, както и на промените в посочената конвенция, които влязоха в сила на 01.01.2012 г.

Изготвянето на проект за нова Наредба за компетентност на морските лица и отмяната на сега действащата Наредба № 6 от 22.11.2007 г. за компетентност на морските лица в Република България, се налага с оглед многобройните промени, които трябва да претърпи материята, уреждаща изискванията, свързани с:

- компетентността на морските лица; видовете правоспособности и длъжностите, които могат да се заемат с тези правоспособности; придобиването на правоспособност, поддържане на квалификацията, специалната и допълнителната подготовка; условията и реда за освидетелстване и регистрация на морските лица, с цел повишаване безопасността и здравето при работа; опазването на морската и речната среда и имущество на море и река;
- учебните заведения и центровете за професионална квалификация, извършващи подготовка и обучение по морски и речни специалности; достигането на нормите за подготовка и компетентност на морските лица, по отношение на учебните програми, наличието и прилагането на система за управление на качеството на учебния процес, материалната база, квалификацията на преподавателите, инструкторите и оценителите и учебната практика.

Приемането на нова наредба се предпоставя и от измененията в действащото международното законодателство и приемането на ново такова, регламентиращо посочената сфера, в това число: измененията на Международната конвенция за вахтената служба и нормите за подготовка и освидетелстване на моряците (STCW), международноправните актове, приети от Международната морска организация, както и правото на Европейския съюз.

В тази връзка проектът за нова наредба въвежда редица промени в материята, уреждаща изискванията за придобиване на правоспособност, комплектуването на корабите с екипаж, корабните длъжности и правоспособности. Променени са наименованията на голяма част от длъжностите с цел унифицирането им с наименованията, посочени в Националния класификатор за професиите и длъжностите.

Проектът предвижда и промяната в правоспособността "Водач на кораб до 20 БТ" в правоспособност "Водач на кораб до 40 БТ". Същата се налага с оглед динамиката в съвременното малотонажно корабостроене, което търпи сериозно развитие през последните 10 – 15 години. Това оказва сериозно влияние, както на частния крайбрежен риболовен флот, така и на съдовете за спорт и развлечение. През 2007 година бяха въведени нови правоспособности, които обаче не можаха да изпълнят предназначението си изцяло. Правоспособността "Капитан на съд за спорт и развлечение до 300 БТ" не отчете нито реалните мощности на силовите установки на съдовете, които се използват, нито бе съобразена с бруто тонажа на наличните плавателни съдове. В резултат на това много лица, занимаващи се с риболов и/или спортуващи на съдове с големина от 25-30 БТ, каквито са повечето ветроходни яхти и риболовни кораби по нашето крайбрежие, бяха поставени пред дилемата да стартират скъпоструваща и продължителна квалификация или да продължат дейността си като са в нарушение на действащото законодателство. Този проблем принуди Изпълнителна агенция "Морска Администрация" да търси коригиращи решения за определен кръг морски лица, чиито поминък бе пряко засегнат. С оглед горното, работната група предлага изменения в правоспособностите, които отчитат реалните обстоятелства, свързани с необходимите теоретични и практически знания за съответния тип плавателни средства, правейки по-плавен прехода между отделните правоспособности, а именно премахване на районите на плаване и максималната мощност на силовата уредба при правоспособността "Шкипер на съд за спорт и развлечение до 300 БТ" и увеличаване на бруто тонажа от 20 на 40 при запазване на останалите ограничения за правоспособността "Водач на кораб до 20 БТ на море".

Отново с посочената цел са въведени по-високи изисквания при подготовката на морските лица – професионалното им образование, обучение и квалификация; учебно – материалната база на морските и речни учебни заведения и центрове и редът за провеждане на изпити. Завишени са изискванията във връзка с одобряването от страна на Изпълнителна агенция "Морска администрация" на курсове за придобиване на квалификация. Въвежда се санкция за учебните заведения и центрове, които допускат системни нарушения по отношение реда за провеждане на одобрени курсове и програми, а именно: отнема им се правото да провеждат курсове за срок от 6 (шест) месеца.

Предложени са изцяло нови правила, уреждащи реда за провеждане на изпити. Предвидено е изпитите да се провеждат в специално оборудвани зали на Изпълнителна агенция "Морска администрация", устно или на компютърни станции, свързани с информационна система за провеждане на изпити, съдържаща изпитни въпроси и задачи, специализирани компютърни програми и тренажори. Залите за провеждане на изпити трябва да са снабдени със система за аудио и видео наблюдение като целта е повишаване на контрола при провеждане на изпитите за получаване на правоспособност и заемане на длъжност на борда на кораба.

По отношение структурата си, проектът на нова Наредба за компетентност на морските лица не се отличава от досега действащата Наредба № 6 от 22.11.2007 г. за компетентност на морските лица в Република България. Наредбата съдържа 118 (сто и осемнадесет) члена, разделени в 11 (единадесет) глави, както следва:
- Глава първа "ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ";

- Глава втора "ИЗИСКВАНИЯ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ПРАВОСПОСОБНОСТ, ПЛАВАТЕЛЕН СТАЖ И ЗДРАВΟΣЛОВНА ГОДНОСТ", включваща:
  - Раздел I "Изисквания за придобиване на правоспособност";
  - Раздел II "Плавателен стаж";
  - Раздел III "Здравословна годност";
- Глава трета "КОМПЛЕКТОВАНЕ НА КОРАБИТЕ С ЕКИПАЖ. КОРАБНИ ДЛЪЖНОСТИ И ПРАВОСПОСОБНОСТИ", включваща: : Раздел I "Комплектоване на корабите с екипаж"; Раздел II "Длъжности, съгласно Националния класификатор за професиите и длъжностите, в корабоплаването, за които се изисква правоспособност"; Раздел III "Видове правоспособности в корабоплаването";
- Глава четвърта "УСЛОВИЯ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ПРАВОСПОСОБНОСТИ И ПРАВА ЗА ЗАЕМАНЕ НА ДЛЪЖНОСТИ В МОРСКОТО КОРАБОПЛАВАНЕ", включваща: Раздел I "Условия за придобиване на правоспособности"; Раздел II "Права за заемане на длъжности, за които се изисква правоспособност";
- Глава пета "УСЛОВИЯ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ПРАВОСПОСОБНОСТИ И ПРАВА ЗА ЗАЕМАНЕ НА ДЛЪЖНОСТИ ЗА КОРАБОПЛАВАНЕ ПО ВЪТРЕШНИТЕ ВОДНИ ПЪТИЩА НА ЕВРОПА", включваща: Раздел I "Условия за придобиване на правоспособности за корабоплаване по вътрешните водни пътища на Европа"; Раздел II "Права за заемане на длъжности в корабоплаването по вътрешните водни пътища на Европа";
- Глава шест "ПОДГОТОВКА НА МОРСКИТЕ ЛИЦА", включваща: Раздел I "Професионално образование, обучение и квалификация на морските лица"; Раздел II "Учебно-материална база на морските и речните учебни заведения и центрове"; Раздел III "Ред за провеждане на изпити";
- Глава седма "РЕГИСТРАЦИЯ НА МОРСКИ ЛИЦА И СВИДЕТЕЛСТВА";
- Глава осма: "ИЗДАВАНЕ И ПРОДЪЛЖАВАНЕ СРОКА НА ВАЛИДНОСТ НА СВИДЕТЕЛСТВА ЗА ПРАВОСПОСОБНОСТ. ИЗДАВАНЕ НА ПОТВЪРЖДЕНИЯ И НА СВИДЕТЕЛСТВА ЗА СПЕЦИАЛНА И ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДГОТОВКА НА МОРСКИТЕ ЛИЦА";
- Глава девета "ПРИЗНАВАНЕ НА СВИДЕТЕЛСТВА ЗА ПРАВОСПОСОБНОСТ, ЗА ПРЕМИНАТА ДОПЪЛНИТЕЛНА И СПЕЦИАЛНА ПОДГОТОВКА, ИЗДАДЕНИ ОТ АДМИНИСТРАЦИЯ НА ДРУГА ДЪРЖАВА. ПРОВЕРКА ЗА АВТЕНТИЧНОСТ НА БЪЛГАРСКИ СВИДЕТЕЛСТВА ЗА ПРАВОСПОСОБНОСТ", включваща: Раздел I "Признаване на свидетелства за работа на море"; Раздел II "Признаване на свидетелства за работа по вътрешни водни пътища"; Раздел III "Проверка за автентичност на български свидетелства за правоспособност"
- Глава десета "ВАХТЕНА СЛУЖБА";
- Глава единадесета "ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА КОРАБОПРИТЕЖАТЕЛИТЕ";
- Допълнителни разпоредби;
- Преходни и заключителни разпоредби.

Параграф 12 (дванадесети) от Преходните и заключителни разпоредби на проекта за наредба съдържа правило, съгласно което лица, придобили правоспособност "Водач на кораб до 20 БТ", съгласно чл. 34, т. 5 от сега действащата Наредба № 6 от 22.11.2007 г. за компетентност на морските лица в Република България, запазват придобитата правоспособност като същата се приравнява на "Водач на кораб до 40 БТ", съгласно чл.

33, т. 5 от проекта за нова Наредба за компетентност на морските лица.

В параграф 13 (тринадесети) от Преходните и заключителни разпоредби на проекта за наредба е предвиден 6 (шест) месечен срок, в който лица, придобили право за организиране на курсове за специална и допълнителна подготовка, по реда на чл. 61 и сл. от сега действащата Наредба № 6 от 22.11.2007 г. за компетентност на морските лица в Република България, могат да подават заявление за организиране на курсове в съответствие с чл. 59 и сл. от проекта за нова наредба.

Предвидено е Раздел III "Ред за провеждане на изпити" на глава шеста "Подготовка на морските лица", да влезе в сила от 01.09.2012 г., а дотогава да се прилага Раздел III – "Ред за провеждане на изпити" на Глава шеста "Подготовка на морските лица" от сега действащата Наредба № 6 от 22.11.2007 г. за компетентност на морските лица в Република България. Това се налага с оглед осигуряването на новия ред за провеждане на изпити – оборудване на изпитните зали с компютърната техника; изграждането на системата за аудио и видеонаблюдение; съставяне на необходимата база данни от изпитни въпроси, които да се интегрират в информационната система за провеждане на изпити на Изпълнителна агенция "Морска администрация".

Пълният текст на Проекта на НАРЕДБА № 6 за компетентност на морските лица в Република България може да се види в **Приложението**.

Лице за контакти:

Темислав Димитров - мл.специалист в дирекция "Административно-правно и финансово-счетоводно обслужване" ИА"МА",
тел.: 02/ 9300952

Приложение

» [Проект на НАРЕДБА № 6 за компетентност на морските лица в Република България](#)
(457.5 KB)